

שבעה למותה של נונה ז"ל

נונה אחותנו הבכורה והיקרה
אחרי הסבל המתמשך שידעת בתקופת חיך האחרונה הנה
הגעת אל המנוחה והנחלה, מנוחת העולמים.
התמונות של הזמן האחרון לא היו קלות אבל הן לא יצליחו
להשכיח ואפילו לא לעמעם את מראות הזוהר שאנחנו זוכרים
ממך מאז ומתמיד.
הדר, כבוד, שלוה ואצילות נפש שליוו אותך מאז הימים של
הבית ב- Rue de kneitra שבאוג'דה ועד הבית בעין כרם
שכל כך אהבת וכל כך היית קשורה אליו.
הבית, עם רצפת האבן האדמדמה שאצלך תמיד הייתה בוהקת
וממורקת, ועם החצר המטופחת, שבה כל עציץ וכל רהיט זכה
ממך לטיפול קוסמטי אישי.
הבית עם המרפסת הקטנה שמעת לעת היינו מגיעים ומוצאים
אותך כשאת יושבת בה בשלוה האופיינית לך, מתבוננת בנוף
הפסטוראלי שמסביב ומתמזגת בתוכו.
הבית, שבכשרונך הרב הצלחת להשרות בו אווירה אצילית
שאין דומה לה בבתים אחרים.
נוגע ללב היה לראות את הכמיהה האינסופית שלך לשוב אל
הבית ולבלות בו את ימיך האחרונים.
נונה יקירתנו אנחנו רוצים שתדעי שרצינו וניסינו להעביר את
ארוך דרך הבית שכה אהבת כדי שתוכלי להתבונן בו מקרוב
במבט אחרון ולהיפרד ממנו, אבל לצערנו הדבר לא צלח
בידינו.

הנה ברשותכם לקט קצר של חוויות אישיות שלי מנונה אחותי שיכול ללמד הרבה על האישיות המיוחדת במינה של האישה הנפלאה הזאת שבהרבה מובנים היא הייתה ליחידה בדורה.

הזכרתי ואזכיר עוד את שלוות הנפש, האצילות והרוגע של האחות היקרה וכדי שהדברים לא ישארו בעלמא, ובבחינת "אחרי מות קדושים אמור", אני מבקש לספר סיפור קטן אשר הותיר אותי נפעם ונחרת אצלי כאירוע מכונן, בכל מה שקשור לדמותה ומידותיה הנאצלות.

היום יא באדר תשע"ח והסיפור שלנו מתרחש ביום תענית אסתר יג באדר תשנ"ח לפני עשרים שנה חסר יומיים. יצחק אחי ז"ל נפטר למחרת יום פורים בט"ז באדר תשנ"ח בבית חולים הדסה עין כרם.

שלושה ימים קודם ביום תענית אסתר הגעתי אליו לביקור בשעת בוקר מוקדמת וכשהגעתי לשם מצאתי את נוה אחותי כשהיא יושבת אל מול מיטתו של יצחק במבטה השליו ובשקט האופייני לה.

אחרי שהות קצרה עזבתי את בית החולים והלכתי לעבודה וכששבתי לשם בתום יום העבודה נגלה לעיני מחזה שהותיר אותי נפעם והמום.

נונה אחותי ירבה שם למולו של יצחק ז"ל בדיוק באותה תנוחת ישיבה, שְׁלוֹוה, רוגע והבעת פנים כפי שהותרתי אותה שמונה שעות ויותר קודם לכן.

לא הצום של תענית אסתר, לא הישיבה הממושכת בחדר צר

מימדים, ולא השתיקה של השעות הארוכות יָּכְלוּ לְמַסִּירוֹת
ולדבקות של האישה המיוחדת הזאת ואין פלא שהבעת הפנים
ותנוחת הישיבה שראיתי באותו יום נחרתו אצלי כזיכרון נצחי,
וכסמל לאצילות ותעצומות נפש.

ומכיוון שלא תהיה לי הזדמנות אחרת אני רוצה להתוודות
ולגלות לכם שמידי פעם נהגתי להערים על נוה אחותי בדברי
שקר ושעשיתי את זה ביוזעין ומתוך כוונה להשיג דבר מה.
להגנתי אומר שפעלתי כך משום שנונה אחותי לא הותירה לי
ברירה אחרת למלא את חובתי כאח צעיר לכבד את אחותו
הבכורה.

והנה דבר עדותי: כשהייתי פוגש את נונה אחותי מחוץ
לביתה והיא הייתה ללא אחד מילדיה נהגתי כמתבקש מאח
צעיר להציע לה להחזיר אותה לביתה.
אינני זוכר ולו פעם אחת שההצעה שלי לא נתקלה בדחייה
מוחלטת מצידה, אך למרות סירובה העיקש הצלחתי להשיג
את מבוקשי פעם אחר פעם גם אם זה היה במאמץ ניכר.
משראתה כך היא החלה לנקוט בדרך חדשה וכדי להימנע
ממצב שבו מסיעים אותה בניגוד לרצונה היא החלה לחמוק
מבעוד מועד בשקט ומבלי שיבחינו בה, וכך לכשחיפשתי
אותה כדי להסיעה וגיליתי את דבר היעלמותה חשתי מאד
נבוך.

כנגד החמקנות הזאת לא נותרה לי ברירה אלא להתחיל
להערים עליה בשקרים כאלה ואחרים ולספר לה טרם שהיא
חומקת שאני כביכול נוסע ליעד סמוך לביתה (כמו למשל
פנימיית כרמית שאנחנו שוהים בה עתה) והטַרְמַפ שאני מציע

לה הוא רק בדרך אגב, ותאמינו או לא גם אז מלאכת השכנוע לגמרי לא היתה קלה. כי זאת דרכה של נוהג להימנע מלהיות לטורח ולמעמסה על אחרים.

והנה עוד סיפור קטן שמקפל בתוכו תכונת אופי נדירה, שהשומע אותו יכול לחייך ובה במידה להשתאות ממנו. הקשר שלי עם נוהג אחותי היה קשר רצוף של ביקורים וטלפונים אך מה לעשות שפעמים קרה שבמשך תקופה ארוכה יחסית לא ביקרתי אצלה וגם לא טילפנתי, וכשזה קרה זה תמיד הסתיים בטלפון שהייתי מקבל ממנה שהיה מתחיל בדרישה לשלומי ובדאגה לבריאותי וממשיך בבקשת התנצלות ארוכה שלה.

אי אפשר היה בשום אופן לקטוע אותה בדברי ההתנצלות שלה כדי להסביר לה שהיא הופכת את היוצרות ומה שיכולתי זה רק להאזין ולחייך. בְּמָקוֹם שבו הייתי מקבל בכניעות ובהבנה דברי נזיפה ותוכחה אני מקבל התנצלות והסברים.

הבאתי כאן קומץ קטן של חוויות שמעידות על אופיה המיוחד והייחודי של אחותנו היקרה ואני בטוח שכמוני גם לאחרים היושבים כאן יש חוויות דומות משלהם.

ולפני סיום כמה דברים של פיקנטוריה: לנוהג אחותי הייתה שפה עשירה וכושר ביטוי מרשים ומי שנכח בכנס המשפחתי והאזין לדברי הברכה שלה מבין היטב על מה אני מדבר, מה שאותי תמיד הפתיע מחדש זה היכולת שלה לשזור בדיבורה ניבים וביטויים שלקוחים משפתם של בני

הדור הצעיר.

ואולי תופתעו לשמוע אבל ממש לאחרונה גילינו שבצד הרצינות הרבה שלה שוכן לו חוש הומור מתוק ואפילו הומור עצמי וכך ברגע קט של צלילות יחסית בעת שיחה עם אחיינית השוהה בחו"ל היא מנסה לשכנע אותה לזרז את הביקור בארץ תוך שהיא אומרת לה בחיוך "אם את רוצה לראות אותי את צריכה להזדרז".

נונה יקירתנו, עוד רגע קט המראות שהיכרנו לאחרונה יתחילו לשקוע ובמקומם יצופו אט אט מראות וזיכרונות מן העבר הקרוב והרחוק.

או אז נוכל להתרפק על טעמים הנפלא של תבשילי סרדינים למיניהם, מרק השעועית והסלט המיוחד שלו, המוֹנָה והרְגִיפָה שלצד התה, ועוד טעמים של עוד ועוד שתמיד נישא על חך לשוננו. ננסה להבין את סודות הסדר והארגון המופתיים שלך וספק אם נצליח.

הנכדים שגדלו בינתיים יוכלו להיזכר בימים שהיו יוצאים ובאים לביתה של סבתא כמו היה ביתם הראשון ואנחנו נפליג עד לימים רחוקים שבהם מידי שבת היית עושה את המסע הרגלי רצוף העליות מעין כרם ועד למקור חיים כדי לבקר את אבא החולה ואת המשפחה.

מעל כל הזיכרונות שניזכר בך תרחף תמיד הילה של הדרת כבוד ואצילות שתמיד היו חלק ממך.

ברגעים האחרונים לחייה התפשטה על פניה של נונה ארשת של זיו והדר ותוך שהיא מאזינה לצלילי קולה הערבים של אסתר עופרים, ולנגד עיניה חולפות תמונות של נופי עין כרם שכה אהבה, נפרדה נונה מן העולם כיאה לאישה שבחייה

הייתה לסמל של הוד ואצילות.

נונה יקרה - באופן אישי אני חייב לך תודה עמוקה על הרבה רגעים נפלאים במחיצתך ובעיקר על זה שהדבר האחרון ששמעתי ממך היה המשפט "מה זאת אומרת אברהם אחי ואני בקשר מאד הדוק" אלה המילים ... לא נגעת. נונה יקירתנו - במהלך שנים ארוכות הילדים שלך כולם מקטנה ועד גדול נהגו בך בכבוד, סעדו אותך ודאגו לכל צרכיך.

רינה אחותי ואנוכי נוכל להעיד על הדאגה הרבה שדאגת ועל השבחים הרבים שהרעפת על ילדייך, כלותייך וחתנך כל אחד ואחת בתורו הוא ללא יוצא מן הכלל. ומן הדברים ששמענו ממך בעודך בארץ אין לנו ספק שמיד בבואך בשערי שמיים תפני לבקש עבור ילדייך. ברכי אותם כולם כאחד וכל אחד בשמו לבריאות, לשלום ולאחווה. ברכי את ליזט כלתך לרפואה שלמה אמן.

תהא נשמתך צרורה בצרור החיים